

Drnholecký občasník

Výsledky voleb do zastupitelstva městyse Drnholec

Kandidátní listina	Poř.číslo	K a n d i d á t		Věk	Navrh.strana	Polit.přísl.	Hlasy		Pořadí	Mandát
		Příjmení, jméno	Titul				abs	v %		
1 Drnholec 2006	1	Kalandrová Jana	RNDr.	43	NK	BEZPP	311	11.67	1	*
1 Drnholec 2006	7	Ivičič Jan		39	NK	BEZPP	252	9.46	2	*
1 Drnholec 2006	3	Šimčíková Bronislava	Mgr.	41	NK	BEZPP	233	8.74	3	*
1 Drnholec 2006	5	Hromník Mojmír	Ing.	32	NK	BEZPP	232	8.71	4	*
2 ODS	6	Kalianko Radim		31	ODS	BEZPP	305	8.55	1	*
2 ODS	14	Šebesta Vojtěch		53	ODS	BEZPP	299	8.38	2	*
2 ODS	15	Švejda Alois	Mgr.	51	ODS	BEZPP	288	8.07	3	*
2 ODS	9	Růžička Jaroslav		39	ODS	ODS	271	7.59	4	*
2 ODS	2	Macháček Pavel		49	ODS	ODS	270	7.57	5	*
2 ODS	7	Knee Ervin		36	ODS	BEZPP	269	7.54	6	*
3 KČM	6	Šebesta Karel		60	KSČM	KSČM	157	12.32	1	*
3 KSČM	1	Judas Petr		51	KSČM	BEZPP	128	10.04	2	*
4 KDU-ČSL	1	Čápek Josef		57	KDU-ČSL	BEZPP	335	17.53	1	*
4 KDU-ČSL	3	Hadašová Věra		55	KDU-ČSL	BEZPP	240	12.56	2	*
4 KDU-ČSL	2	Blahová Věra		47	KDU-ČSL	BEZPP	237	12.40	3	*

Vánoce

Blíží se Vánoce a s nimi i všechno to, co je obvykle doprovází - velké přípravy, úklid, pečení, nákupy. Jak je smutné, že i o letošních Vánocích zůstanou někteří lidé jen u dobrého jídla, dárků a vánočních pohádek. Je zarážející, když někdo oslavuje a pravý důvod slavení mu uniká.

Při bohoslužbě o Vánocích uslyšíme úryvek z Lukášova evangelia: "Nebojte se! Zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid: V městě Davidově se Vám dnes narodil Spasitel – to je Mesiáš, Pán!"

Sv. Lev Veliký, papež, říká ve své homilii o Narození Páně: "Nejmilejší, náš Spasitel se dnes narodil. Radujme se! Kde se slaví narozeniny života, tam není dovoleno nechávat místo pro smutek. Tento život, když nás zbavil strachu ze smrtelnosti, přináší nám radost ze slíbené věčnosti. Nikdo není vylučován z účasti na tomto nadšení,

všichni mají tentýž společný důvod k radosti, neboť náš Pán, přemožitel hříchu a smrti... přišel, aby všechny vysvobodil."

Klid zbraní, ochota k odpuštění a smíření, návraty domů a společně prožité chvíle v rodinném kruhu jakoby vyjadřovaly odpověď člověka na Boží lásku, která se zjevuje v Ježíšově narození.

K velkým a vzácným darům se přibližujeme s úctou, bázní a s čistými rukama. Ne jinak by to mělo platit o slavení vánočních svátků. Adventní doba je pro to tou nejvhodnější příležitostí. Odhodlání vyrovnat staré dluhy, odpustit, najít si čas pro druhé, postem a sebezáporem očistit tělo a posílit vůli, v rozjímání se nechat oslovit Boží pravdou, to vše jsou cesty, které vedou k tomu, že naše prožívání Vánoc bude pravdivé, radostné a pokojné.

Požehnané Vánoce všem farníkům

přeje
P. Jiří Komárek,
duchovní správce

Pořad bohoslužeb o Vánocích v Drnholci

24.12. 10.30 hod. 4. neděle
22.00 hod. adventní

25.12. 10.30 hod.

26.12. 10.30 hod.

Z jednání zastupitelstva městyse Drnholec

2. zasedání nově zvoleného zastupitelstva Městyse Drnholec se konalo dne 23. 11. 2006 v Klubu důchodců. Z 15 členů bylo přítomno 14. Hostů z řad občanů 15. Schůzi řídil starosta městyse pan Josef Čápek. Návrhy projednané radou přednášel místostarosta městyse Mgr. Alois Švejda. Program schůze měl 15 bodů.

První bod byl technický - přivítání, určení ověřovatelů, zapisovatelky, prezentace atd.

Zastupitelstvo schválilo zprávu o činnosti nové rady městyse, která se sešla v listopadu dvakrát. Zápisy z těchto rad jsou k nahlédnutí na úřadu Městyse Drnholec.

Zastupitelstvo schválilo rozpočtové provizorium na rok 2007. Znamená to, že do jara 2007, než bude schválen rozpočet, se budou čerpat prostředky měsíčně ve výši 1/12 z rozpočtu roku 2006.

Zastupitelstvo schválilo rozpočtové opatření Městyse Drnholec. Jednalo se o přesuny mezi jednotlivými

kapitolami, nikoliv o snížení, či navýšení rozpočtu.

Zastupitelstvo schvalovalo odprodeje majetku obce. Bylo projednáno a schváleno celkem 7 odprodejů, z toho 4x pozemky a 3x bytové jednotky.

Podařilo se získat z rozpočtu JM kraje dotaci ve výši 430.000,- Kč na opravu sociálního zařízení v Základní škole.

Zastupitelstvo schválilo nové složení finančního a kontrolního výboru, které byly ustanoveny na základě zákona o obcích. Složení výborů a komisí najdete ne jiném místě tohoto Občasníku.

Zastupitelstvo schválilo odměny nového zastupitelského sboru Městyse Drnholec. Byly odhlasovány stejné částky jako v předchozím zastupitelstvu.

Zastupitelstvo schválilo odložit projednání cen pozemků.

Zastupitelstvo schválilo delegování starosty Městyse Drnholec pana Josefa Čápka na valné hromady spo-

lečností, ve kterých má městys akcie.

Zastupitelstvo schválilo Nařízení Městyse Drnholec o provozování tržiště na parkovišti na náměstí.

Zastupitelstvo schválilo změnu územního plánu. Jedná se o tři lokality. Bývalé jesle – návrh na vybudování domu s pečovatelskou službou, nový stavební prostor pod sýpkou – návrh na vybudování inženýrských sítí a pozemky na Litobratřické ulici – návrh na zbudování nového hřbitova. Nový územní plán byl s připomínkami schválen. Je to jenom výhled do budoucna. Realizovat by se mohl až v případě zajištění finančních prostředků.

Zastupitelstvo zmocnilo starostu a místostarostu městyse v jednání o získání dalších dotací na Základní školu.

Po přečtení usnesení bylo zasedání zastupitelstva ukončeno.

Mgr. Alois Švejda
místostarosta městyse

Nad dotazy čtenářů *** Nad dotazy čtenářů *** Nad dotazy čtenářů *** Nad dotazy čtenářů

Četla jsem v novinách, že je Drnholec městys. Zajímalo by mne, co to pro občany znamená. Bude nová vyhláška? Třeba o čistotě ovzduší? Budeme platit víc ze psů a odpadů? Jaké větší služby bude poskytovat obecní úřad než dosud ve větším rozsahu? Již dnes dělá občanky atd., dostane obec víc peněz a od koho? Má nárok na větší dotace? Na budování služeb pro seniory? Že by se třeba rozvážely obědy starým lidem, co je pro ně obtížné si pro oběd dojet?

Děkuji Kabrhelová - Drnholec

Vážená paní ing. Kabrhelová. Děkujeme Vám za příspěvek a dotazy. Vaše otázky mají svou legitimitu, protože si je klade velká část občanů. Dotýkáte se v nich různých oblastí. Odpovědět na ně vyčerpávajícím způsobem, by však zabralo hodně místa a času. Pokusíme se tedy o stručnost.

Ano Drnholec je od 10. 10. 2006 městysem. Na otázku: „co to znamená pro občany?“, Vám odpoví na jiném místě v tomto Občasníku pan starosta.

Poplatky ze psů, poplatky za odpady atd. projednávají obecní orgány na svých zasedáních a ubezpečujeme Vás, že důkladně. Vždy z toho vzejde nějaké kompromisní rozhodnutí. Někomu se zdají vysoké, jinému nízké. Všechny poplatky se upravují na takovou výši, aby obec nemusela doplácet ze svého rozpočtu. To se týká i dalších služeb občanům. Jakmile poskytnete jednu výhodu nějaké skupině obyvatel, hned se ozve jiná skupina, která se cítí diskriminovaná. V těchto oblastech se musí postupovat obezřetně a s rozvahou. Proto také nesmí obecní úřad podléhat lobbistickým nátlakům různých zájmových skupin.

Rada městyse Drnholec

S titulem městys není spojen žádný finanční přínos, jde jen o prestiž. Městyse se historicky odlišovaly od vesnic právem pořádat výroční a dobytčí trhy a to již od 13. století. Městys musel mít městský charakter, kanalizaci a plnit roli spádové obce pro okolní vesnice. Občan našeho Městyse Drnholec si tedy může říkat nežijí na vesnici.

Poznámka starosty
Josefa Čápka

Obrázky z doby, kdy již jednou byl Drnholec městysem.

Vážení spoluobčané.

ODS vyhrála díky Vaším hlasům letošní komunální volby do zastupitelstva městyse Drnholec. Z 15 členů zastupitelstva jsme obsadili 6 míst. Po koaličních jednáních s KDU-ČSL jsme získali post místostarosty (pan Alois Švejda) a dvě místa v pětičlenné radě (pan Radim Kalianko a pan Jaroslav Růžička). V zastupitelstvu jsou dále pánové Vojta Šebesta, Pavel Macháček a Ervin Knee. Některým našim voličům se zdál tento výsledek nedostatečný, protože požadovali změnu na místě starosty obce. Chceme je touto cestou poprosit, aby nad tímto výsledkem nelámali hůl, a zůstali dále nakloněni pravicové politice. Na vysvětlenou je proto důležité říci, že kdybychom nepřistoupili na tyto kompromisy, dnes by byla situace úplně jiná a ODS by byla v opozici bez minimálního vlivu na dění v obci na další čtyři roky.

Podíváte-li se do minulého Občasníku, kde byly zveřejněny jmenovitě zastupitelstva od roku 1994, zjistíte jednu důležitou věc. Teprve v letošních volbách roku 2006 došlo k výrazné změně a posunu voličů doprava. V zastupitelstvu je 11 nových členů. V předchozích volbách to bylo v průměru 4 až 5 členů. Za téměř 38 % hlasů vám ještě jednou děkujeme.

To vám ale asi nestačí. A máte pravdu.

Pokud jste nevyhodili náš volební program, nechte si jej a kontrolujte nás. Ba co víc, řekněte nám vše, co vám v souvislosti s naší obcí leží na srdci. Naším úkolem teď bude prosazovat náš volební program a naslouchat vašemu hlasu. Podaří-li se z části prosadit naše záměry, bude to ve prospěch všech občanů Drnholce.

Kandidátka ODS

Rozhovor s místostarostou Drnholce Mgr. Aloisem Švejdou

Jak na vás zapůsobil výsledek voleb do zastupitelstva v Drnholci?

Dvojmým způsobem. Podobný výsledek z pozice myšlení lidí jsem očekával. V osobní rovině to bylo pro mne obrovské překvapení.

Myslíte tím Vaše osobní preference?

Ano. Šel jsem do voleb s jedním cílem. Porazit levici a konečně po 17 letech po sametové revoluci odstříhnout toto myšlení z naší radnice. To, že jsem se dostal až na místo místostarosty obce mě osobně překvapilo. Tyhle ambice jsem vůbec neměl.

Proč jste tedy neodstoupil?

Skupina lidí, se kterou jsme se na volby připravovali téměř tři měsíce, mě po vyhlášení výsledků požádala, abych ji zastupoval na radnici. Také voliči naší strany mě oslovovali s tím, abych v politické činnosti pokračoval na oficiální úrovni.

ODS vyhrála volby. Starostou obce je však znovu pan Čapek. Proč jste nekandidoval na starostu vy?

Původní návrh na mou kandidaturu padl. Potom ale proběhla naše koaliční jednání s KDU-ČSL, ze kterých vzešel tento kompromis.

Občané, kteří Vám dali hlasy, byli ale s výslednou variantou nespokojeni. Přece jenom, ODS dostala téměř 38 % hlasů.

Chci touto cestou našim voličům moc poděkovat. Zároveň je chci ubezpečit, že jiná možnost nebyla. Kdybychom na tuto variantu nepřistoupili, byli bychom jako vítězná strana v opozici.

Proč jste tedy nejednal s nezávislými Drnholec 2006?

Vy si myslíte, že to byli nezávislí? My jsme ve svém programu, který dostala každá rodina domů napsali, že

nebudeme spolupracovat s komunisty a totalitně orientovanými skupinami. Na nezávislé kandidátce bylo několik lidí, které zahrnujeme do této skupiny. Proto jsme s nimi nejednali. Oni však s námi také nevyvolali žádné jednání (kromě jediného individuálního). Asi se sami zařadili mezi totalitní skupinu, kterou jsme jmenovali. Myslím si ale, že na této kandidátce bylo dost lidí, se kterými bychom jednat mohli a chtěli.

Karty jsou na další volební období rozdány.

V rámci našich možností (6 zastupitelů ODS z 15 ti členů) budeme prosazovat jednotlivé body našeho programu. Po volbách chci všechny občany ubezpečit, že mě už nezajímá jejich náklonnost ke komukoliv. Zajímá mě pouze jejich osobní svoboda.

Oni snad svobodní už jsou? Nebo ne?

Jako konzervativně smýšlející člověk konstatuji, že osobní svobody není nikdy dost. Málokdo se ovšem chová tak, aby svou svobodou neomezoval svobodu druhého. To je bohužel dědictví komunistického režimu.

Ano. Komunisti se ohradili proti tomu, že s nimi nechcete spolupracovat.

17 let po revoluci jsou pořád komunisti jakoby v aktivitě a dávají najevo, že jim je ubližováno. Antikomunismus je jakoby pořád něco hanlivého. Já otevřeně prohlašuji, že jsem antikomunista. Historikové už dnes vyčíslili oběti fašismu a komunismu. Jdou do milionů. Ale pořád jako bychom se báli to veřejně říct. A to omezování svobody druhých svou vlastní osobní svobodou je dědictvím komunistické minulosti.

Z činnosti TJ Dynamo Drnholec

Fotbalisté Dynama Drnholec A mužstva - muži se umístili po podzimní části na 1. místě s 26 body a mají o sehraný zápas méně, což je řadí za favorita skupiny a pomýšlejí na postup. Mužstvo má nejméně obdržných branek a to díky hostujícímu brankáři D. Schnellmu. Trenéři mužstva jsou Zdenek Hanák a Luboš Lukáč.

Mužstvo dorostu je v tabulce poslední, ale tato věková skupina bylavždy ohledně docházky nejproblémovější. Trenérům Jiřímu Hrabalovi a Karlu Rabatovi se ovšem podařilo stmelit kádr a poslední utkání svědčí o vzestupné tendenci. Jaro ukáže? Mužstvo starších žáků pod vedením Jana Marka je rovněž na posledním místě, ale jenom díky špatnému skóre. Poslední čtyři mužstva mají pošesti bodech. Mužstvo mladších žáků pod vedením trenéra Broňka Plachého je na osmém místě. Není jednoduché řídit dobrovolně chod oddílů kopané a tímto děkuji všem nadšencům, sponzorům a úřadu městyse Drnholec za veškerou pomoc, které se nám dostává.

Předseda TJ DynamoDrnholec
Karel Rabata

Mikulášská besídka

V neděli 3. prosince se v sále místního kulturního domu uskutečnila Předmikulášská besídka. Děti se dostavily v hojném počtu, k některým se přidali i jejich rodiče.

K tanci i k poslechu hrál pan učitel Dalibor Bárta, návštěvníci se skvěle bavili.

Nakonec se všichni dočkali Mikuláše, čerta i anděla, kteří všem hodným, někdy i těm trochu zlobivým dětem rozdali pamlsky.

Rozsvěcování stromečku

Když skončila besídka v kulturním domě, přesunuli se její účastníci na náměstí, kde už čekali další občané na slavnostní zahájení času předvánočního - adventu, jenž byl symbolicky proveden rozsvícením stromku za zpěvu koled. Podával se teplý čaj. Večer byl zakončen menším ohňostrojem.

Autorkou obou příspěvků je Jana Škrabalová, žákyně 8. třídy

Účastníci zájezdu 8. - 15. 12. 2006

Všichni účastníci zájezdu (lyžařského, výcvikového) byli hluboce zarmouceni letošním počasím. Do poslední chvíle doufali ve změnu. Sníh sice na jeden den přišel, ale byl to jen poprašek, který do oběda roztál.

A tak bylo nutno realizovat náhradní program(y). Jezdilo se bruslit (tříkrát), plavat (dvakrát), chodilo se do přírody (někdy i potmě zahrát si "Sfoukávání svíček"), skákal se panák (turnaj se spoustou přihlášených), hrály se pinec, stolní fotbal, šachy, piškvorky (taktéž turnaje). Mimo jiné také "Nekoř hledala Superstar" (a našla).

Tomáš Procházka

V Novosedlech křtili knihu

V sobotu 9. prosince odpoledne bylo v sousední obci Novosedly rušno. Téměř zaplněný místní divadelní sál sledoval křest knihy o této obci, jenž proběhl za doprovodu hudby a zpěvu cimbálové muziky, na obcerstvení přispěly místní vinařské firmy.

Publikace pod názvem Vinařská obec Novosedly je knihou opravdu reprezentativní. Je vytištěna na křídovém papíře, minulost i přítomnost obce je dokumentována velkým počtem černobílých i barevných fotografií.

I když hlavní autorkou publikace, mapující historii obce, je spisovatelka Věra Fojtová, jedná se o práci kolektivní, neboť bez ochoty a práce dalších místních občanů by tato opravdu reprezentativní kniha jen stěží vznikla. Poděkování za tuto kvalitně odvedenou práci patří i kronikářce obce Mileně Křivánkové, bez jejíž aktivity by knížka nevznikla, jak píše paní Fojtová v závěru. Výstavka kronik a pečlivě vedené dokumentace, zachycující život obce, v místní obřadní síni u příležitosti této slavnostní chvíle, je toho důkazem.

Fotodokumentace je prací Ladislava Krivanského, svým dílem přispěli i mladí zájemci o historii Mirka Hrně, Petr Bahenský i Martina Tomašítková. Také i příslušníci starší generace

přispěli fotografiemi z rodinných alb a vzpomínkami. O nejstarší historii obce, do roku 1945 převážně německé, přebírá autorka z knihy od Josefa Kneze. Nyní vydávaná kniha je svědectvím o tom, že nynější obyvatelé, jejichž předkové přišli z různých koutů nejen vlasti, ale i světa, se úspěšně sžili.

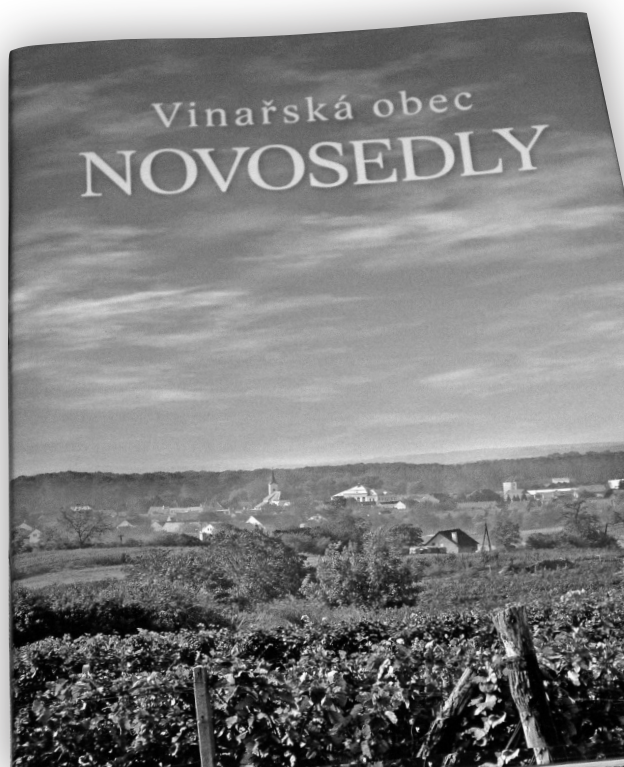
Přísné oko historiků bude vidět jeden menší nedostatek, a to neúplné zpracování bibliografických údajů, např. výčet kronik, archívních materiálů, některých publikací, zachycujících nové osídlení po roce 1945 (např. J.Školl).

Naopak každý čtenář ocení spisovatelské umění Věry Fojtové.

Knihu Vinařská obec Novosedly, s podtitulem „články, vzpomínky

a vyprávění z časů dávných i nedávných" vydala obec k příležitosti 730. výročí od první doložené zmínky o obci. Novosedelští mají být na co pyšní. Vydali si jednu z nejkrásnějších publikací o své obci na jižní Moravě.

Jiří Janeček

Kapitoly z dějin kolonizace (oblast jižní Moravy)

Jako okrajová oblast doplácelo Břeclavsko od 11. století na politické zápletky českých panovníků s Rakousy a Uhry. Jejich důsledky byly někdy až katastrofální. Populační mezery byly takového rázu, že jejich odčinění cestou německé kolonizace se v první polovině 13. stol. pokládalo z hospodářských důvodů za nejvýhodnější. Jejimi průkopníky se stali už od dřívějška se zde zdržující příslušníci rakouské šlechty, stejně jako domácí kláštery a šlechtici.

Němečtí osadníci se v prvních dobách omezovali jen na doosídlování mezer v populačně narušených osadách starého českého původu. Přicházeli sem ještě v dobách, kdy zde bylo běžné užívání hlásky g místo h. Němečtí příchozí přejímali sice české názvy osad, upravovali je však po svém. Kolonizační ruch se protáhl hluboko do 14. století. Podnětem k tomu byla skutečnost, že vlivem válečných tažení z první i z druhé poloviny 14. století bylo okolí poškozeno tak, že bylo nutné stále doosídlovat novými příchozími již starší, od dřívějška trvající osady.

Při kolonizaci vystupoval tzv. lokátor (zakladatel), který byl dobře obeznán s poměry domácími i s poměry kraje, odkud kolonisté přišli; zpravidla to byl nižší šlechtic, měšťan nebo jiný svobodník. Lokátor se smluvil s vrchností kolonizované půdy, vypracoval osídlovací plán a rozdělil katastr projektované obce na tolik dílů, kolik bylo osadníků. Jeden díl byl rovný druhému, ale ani ve dvou sousedních vesnicích nebyla výměra lánu stejná, neboť byl nejen rozdílný počet osadníků, ale i výměra osazované půdy. Za svou práci se stal lokátor dědičným rychtářem, zastupoval obec proti vrchnosti a vrchnost proti kolonistům, sjednával za kolonisty s vrchností osídlovací smlouvu a byl vesničanům soudcem v nižších přích (dostával za to třetinu výnosu soudních pokut; hrdelní případy soudil nejprve král prostřednictvím zástupců, později vrchnost). Dostal největší statek ve vsi (několik lánů) s právem provozovat některé řemeslo, směl vařit a vystavovat pivo a měl právo mít i poddané. Dědičná rychta se dědila v lokátorově

rodě (mohla být i prodána) a byla považována za statek svobodný. Proto byl dědičný rychtář povinen zúčastnit se válečného tažení.

Nově kolonizovaná osada měla s vrchností kolektivní smlouvu, tzv. handfest (utvrzovala se podáním ruky, zpravidla nebyla písemná), která přesně vytyčovala povinnosti sousedů, takže nemohly být tak snadno vrchností zvyšovány. Každý osadník zaplatil nejprve tzv. podací (zákupní) peníze, latinsky arrha, německy anleith; každoročně pak platil, zpravidla o sv. Jiří, Havlu a Martinu, peněžité úrok (asi 1 hřivnu z lánu), naturální úrok (sýry, husy, slepice, vejce, oves apod.) a konal nepatrné roboty. Jestliže se obyvatelstvo ve vsi rozrostlo, pak byly lány děleny na třicetvrtelány, půllány, čtvrtlány, případně na ještě menší díly lánů. Kromě lánové soustavy byly stavěny chalupy, které obývala chudina, ponejvíce nádeníci. Chalupy, které měly nějaké skrovnější pozemky, se nazývaly zahrady. Dědičnost statků byla ovšem omezena; zemřel-li někdo bez nejbližších příbuzných, pak jeho

statek připadal právem odúmrtním vrchnosti.

Příčinou vzniku vesnické samosprávy byl houfný přechod od žárového hospodářství k hospodářství trojstrannému, které nebylo ani dříve neznámé. Plužina obce byla rozdělena do tří tratí, z nichž jedna se osévala jařinou, druhá ozimem a třetí zůstávala úhorem (v každé trati se každoročně oseval měnil). Poněvadž přístup na pole byl možný jen přes pole druhého, bylo nutné stanovit, v které trati co se bude osévat. Hlavní příjmy vesničanů byly z polního hospodářství a z chovu dobytka. Chov dobytka byl rozsáhlý, bylo dost pastvin a luk, páslo se i na úhoru a po žních se odkládalo oplocení polí a stniště se užívalo za pastvinu.

Původně byla veškerá půda, pokud nebyla osídlena svobodným obyvatelstvem, majetkem knížete, ale další vývoj přinesl rozdrobení zeměpanského majetku. Kníže, později král, dával zejména v pohraničí, ale také ve starém sídelním území, komplexy půdy světským feudálům za jejich služby (ti byli povinni v lesním území darovaný kraj kolonizovat) a ještě více církevním institucím.

Král si podržel ovšem i potom vrchní právo nad darovaným zbožím, tj. tak zvaná regalia. Platila se berně, feudál byl povinen vojenskou pomocí v případě potřeby, na území obíhala královská mince, králi zůstalo právo nad vinohradními horami, nad hornictvím a konečně si král osoboval i právo disponovat církevním majetkem.

Jako kraj jižně od Dyje se stal v důsledku rozpadu staré Moravy v letech 1016-1018 kořistí nepřítel. Jižního Podyjí se zmocnili markrabata Východní Marky z rodu Babenberků. Český kníže Oldřich se mohl roku 1018 zmocnit jen území, pokud bylo ještě v držení Boleslava Chrabrého.

O obnovu hranic staré Moravy se pokusil až král Vratislav I., který využil za tím účelem svého vítězství nad markrabětem Leopoldem v bitvě u Mailberka roku 1082. Jeho úsilí o posunutí hranic na rozvodí mezi Dunajem a Dyjí se uskutečnilo jen z části a omezilo se na získání území na pravém břehu Dyje. Své zisky se snažil upevnit pásmem opevnění na jižním břehu Dyje. Ta lze vystopovat nejen v jižní části protáhlého cípu mezi Moravou a Dyjí, nýbrž i v okolí Valtic, Mikulova, Lávy, Jaroslavic, Retzu a Hardeku. Nové území v jižním Podyjí se snažili Přemyslovci udržet nově zakládanými osadami a často pojmenovanými shodně jménem mateřských obcí na střední a jižní Moravě, odkud přišli noví kolonisté. O tom svědčí obce Nový Přerov a Drnovice, které byly předchůdcem dnešního Drnholce.

Rozvrat v rodině Přemyslovců v

první pol. 12. stol. a osobní zainteresovanost pražských knížat na poměrech v Lužici a ve Slezsku odvrátila jejich pozornost od jihomoravského pomezí. A tak se Babenberkům podařilo už kolem r. 1125 bojovými akcemi opět rozšířit své území. Tento pro Moravu krajně nepříznivý hraniční vývoj byl jen důsledkem blahovůle, kterou Přemyslovci chovali k rakouské šlechtě držící statky v moravském pohraničí.

Na Drnholecku byla kolonizace nejintenzivnější. Souviselo to s více rovinatým rázem a také s poměrně vyšším stupněm vystavenosti válečným pohromám. Vznikají zde osady Neusiedel (Novosedly), poprvé uváděné r. 1276, Pratelsbrunn (Březí), doložené r. 1310, Ottenthal, doložený r. 1312, Guttenfeld (Dobré Pole), doložený r. 1335, Frölichendorf (Jevišovka), doložený r. 1363, Guldenfurt (Brod), připomínaný r. 1370 a osada Rupersdorf, která se v Liechtensteinském urbáři r. 1570 uvádí jako pustá.

Populační vývoj narušily do značné míry husitské války. Největší rozvrat však napáchaly českohusitské války z konce šedesátých let 15. stol. a třicetiletá válka v letech 1618-1648. Na Drnholecku byly zničeny osady Březí, Vrbov, Nová Ves, Holenice, Hroznice, Bahnov, Nový Přerov, Jevišovka i Dobré Pole.

Protože válkami trpělo i sousední Rakousko, nebylo už po ruce německých osadníků na znovuosazování dříve poněmčených osad. Kromě politického momentu zde byly i důsledky hospodářské, zejména rozšiřování a zakládání rybníků a dvorů. Zánik četných osad umožnil osadám, které se udržely, rozšířit svůj katastr, což nakonec vedlo ke vzniku velkých a od sebe proti dřívějšímu více vzdálených osad se značnou rozlohou svého území.

Redukce osad byla patrná zejména na přístupnějších rovinách kolem Hrušovan, Drnholce, Valtic atd. Docházelo nejen k obnovování, resp. zakládání nových kostelů a duchovních správ, ale také k zakládání nových městeček. Souviselo to s rozmachem polnohospodářské velkovýroby a se snahami po zvýšení domácího trhu. Většina nových městeček na jižní Moravě byla totiž významnými středisky vinné produkce. Populační přibytky se uplatňovaly spíše na doosídlování mezer v stávajících osadách, než v znovuosídlování osad zcela pustých.

Jaroslav Stejskal

9. května 734

671 67 Hrušovany nad Jevišovkou

E-mail: stejskal.jaro@seznam.cz

Použité materiály: Rudolf Hurt, Jižní Morava
Moravský zemský archiv Brno

Kapitoly z dějin chorvatské kolonizace

Turci pronikavě zasáhli do vývoje balkánských národů. Jejich vpády do chorvatských (charvátských) zemí začaly v 15. stol. Počátkem 16. stol. nepřátelských vpádů přibývá, zvláště po bitvě u Moháče a po pádu důležité hraniční pevnosti Jajcu v roce 1528, čímž byla tureckým vojskům zcela otevřena cesta do habsburského dílu chorvatských zemí. Nekonečné boje doléhaly citelně na obyvatelstvo napadených území, zvláště na venkovské, více vydané nepřátelským nájezdům. S válkou souvisely nakažlivé nemoci, dražota a hlad. Nepřekvapuje proto, že za takových poměrů obyvatelé hromadně opouštěli chorvatské země.

Poměrně brzy jsme informováni o pobytu Chorvatů v Dolních Rakousích. První zmínku nacházíme v roce 1524. Noví přistěhovalci byli ochotni vítání, poněvadž země byla vyčistěna válkami v 15. stol. Zdá se, že usazování Chorvatů v Rakousích bylo zprvu pokládáno za provizorium v tom smyslu, že totiž setrvají v nových sídlech dokud zůstane jejich vlast v turecké moci nebo pokud v ní neustanou boje. Zpětné proudění vskutku nastalo. V Dolních Rakousích však o něm rozhodly třenice národnostní a náboženské.

U moravských hranic byly na liechtensteinském panství vysazeny chorvatskými osadníky Poštorná, Charvátská Nová Ves a Hlohovec. Tehdejší majitel Valticka Hartman I. hleděl napravit mezery na panství a zvýšit jeho hospodářskou prosperitu založením nových vsí, resp. obnovením starých. Potřebný lid našel mezi chorvatskými uprchlíky.

Pokud jde o obce Jevišovka, Dobré Pole a Nový Přerov, je uváděno, že Kryštof z Teufenbachu, císařský generál na chorvatsko-turecké hranici, koupil r. 1583 od Jiříka Hartmana z Liechtensteina drnholecké panství, vyčistěné pravděpodobně morem v roce 1582, a usadil tam r. 1584 Chorvaty. Historie chorvatského osídlení na Drnholecku se však jeví při studiu od poč. 15. stol. v jiném světle.

V roce 1414 bylo území drnholeckého panství úplně osazeno (až na pustou ves Pavlovice), a to obyvatelstvem téměř výlučně německým. Všechny obce byly poměrně velké. Můžeme si proto představit, jakými

Turecký sultán Sulejman.

Jeho expanze na Balkán aktivovala migraci Chorvatů do centrální Evropy.

pohromami musela tato krajina projít, když všechny osady panství tehdy zpustly kromě dvou! Přesné datum zániku těchto vsí neznáme, neboť privilegia českých králů, potvrzující Liechtensteinům držení Drnholec jako léna markrabství moravského, nevypočítávají vsi náležející k tomuto lénu. Jen se dovídáme, že v roce 1510 byl v Jevišovce polorozbořený kostel a čtyři chudobní poddaní. Ostatní obce na panství, až na Drnholec a Novosedly ležely v sutinách. (2) Ani po 28 letech nebylo o mnoho lépe; tehdy povolil Jan z Liechtensteina Novosedelským, Drnholeckým a Jevišovským zříditi si vinohrad. Důležitou smlouvou z 5.6.1551 připadlo drnholecké panství Kryštofovi z Liechtensteina, který r. 1552 udělil třem obydlým obcím právo šenku vína. Kryštof tonul v dluzech; zastavil proto r. 1555 Drnholec Janovi z Žerotína a 5.12.1558 je, totiž zámek a městečko Drnholec s dvorem a mýtem, ves Neyzdll (Novosedly), ves Frilichsdorf (Jevišovka), Guldenfurt (Brod), Roznítice, Gutenfeld (Dobré Pole) a Prerau (Přerov) se vším jejich příslušenstvím, prodal Bernardovi z Žerotína. (3) V dubnu r. 1561 jednal Kryštof s Jiřkem Hartmanem I. o prodeji drnholeckého panství, (4) který se uskutečnil 2.7.1561. Když vznikly po smrti Hartmana I. (1562) spory mezi jeho dědici, byla stanovena komise, která určila jejich podíly. Drnholec připadlo nejmladšímu synu Jiříka Hartmana I. osmiletému Jiříku Hartmanovi. Drnholec byl statek málo výnosný, neboť proti osmi poustkám byly jen tři osedlé osady a nado byl dřívější dlouholetý majitel Kryštof z Liechtensteina špatný hospodář. Poručník Hartman II. se snažil sice panství zvelebit, jakmile převzal jeho správu: zakládal rybníky, prováděl stavby, usazoval nové poddané, ale nedařilo se vše podle jeho přání. On i jeho bratři Šebastián a Jiří Erasmus vedli též správu zbožlých ostatních nedospělých sourozenců a byli zaměstnáni i záležitostmi veřejnými. Proto chtěl Hartman s jejich souhlasem Drnholec prodat. (5) Císař Maximilián jevil sám zájem o brzký prodej panství, ze kterého měla mít užitek i česká komora. Slíbil totiž už r. 1572 Hartmanovi, že Drnholec propustí z lenního svazku, ale že mu za to musí zaplatit 7.000 zlat, a půjčít 50.000 zlat na 6% úrok na 6 let. (6) Za života Maximiliána Hartman již kupce nesehnal. Teprve na jaře roku 1577 se začal o Drnholec ucházet Kryštof z Teufenbachu, nejvyšší velitel v Sakmáru (Satu-Mare) a hraničních krajů za řekou Tisou. Nový císař Rudolf II. schvaloval prodej drnholeckého panství a byl ochoten ho propustit z lenního poměru za týchž podmínek jako jeho otec. (7) Po spletném jednání, při kterém hlavní úlohu hrály finance, bylo dosaženo dohody. (8) Privilegium, jímž Rudolf II. učinil Drnholec statkem zpupným, bylo vydáno ve Vídni dne 22.11.1577. Pro formální vadu musela však být vyhotovena nová listina, daná v Prešpurce (Břeclavi) v pondělí po neděli Květné (24.III.) 1578. Protože však i v ní byla omylem vynechána při vypočítávání příslušenství drnholeckého statku nejvýnosnější ves Novosedly, bylo vydáno opravené privilegium 25.11.1580 v Brně a téhož roku vloženo do desek pod datem 24.III. 1578. (10)

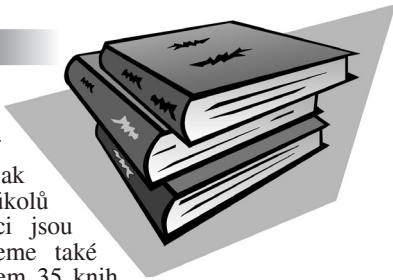
(10) Jak zde již bylo uvedeno, traduje se, že Kryštof z Teufenbachu k nám přivedl Chorvaty, kterými v roce 1584 osídlil tehdejší pusté vsi Nový Přerov, Jevišovka a Dobré Pole. Podle vkladu do desek r. 1583 prodal Jiřík Hartman II. Kryštofovi městečko Drnholec s kostelním podacím, vsi Neysidl (Novosedly), Gutmfeld (Dobré Pole) a Frelestorf (Jevišovka) s kostelním podacím vsi Prerau (Přerov), Guldenfurt (Brod) a pusté vsi Roznítice, Neydorf, Holenice, Vrbov a Starý Frelestorf. (11) Pustiny a osedlé vsi jsou tedy přesně rozlišeny, a proto byly již obydleny, když Kryštof panství kupoval. Nemohl tam tudíž Chorvaty v roce 1584 přivést. Smlouva z 28.XI.1570 jmenuje na panství pouze Drnholec, Novosedly „na písku“ a Jevišovku usídlil jen proto, že ještě nebylo dost jasné, kolik budou vynášet nově zakládané vsi Nový Přerov a Dobré Pole, které jsou již zapsány v dílčím urbáři panství valtické větve, datovaném 10.8.1570. (12) Část obsáhlé smlouvy zní: „Als nämlich erstlich wegen Georgn Hartmans als des jüngsten die herrschaft Durenholz mit dem dorfern Neusidl am Sanny und Frölestorff...“ (13) Do roku 1571 lze klást nedatovaný koncept soupisu majetku na drnholeckém panství, pokud nepatřil k lénu markraběcímu. (14) Hartman se v něm zmiňuje, že ve třech letech usídlil na 40 poddaných v pustých vsích Dobrém Poli a Kolenfurtu. To by znamenalo, že několik rodin se tam už usídlilo r. 1568 nebo 1569. Podle konceptu soupisu příjmů bylo totiž v Novém Přerově přijato 9 poddaných, podle čistopisu se již začalo stavět 9 selských usedlostí a dalších 11 rolníků slíbilo, že se tu usadí. V Kolenfurtu byl r. 1571 jen domek ovčáka a tři poddaní, ale 12 se jich připovědělo. V Dobrém Poli bylo 31 usedlých (uvedeným množstvím poddaných a usedlých se rozumí počet rodin nebo majitelů, nikoliv obyvatel). Obyvatelé tří nových vsí, Dobrého Pole, Nového Přerova a Kolenfurtu, byli na pět let osvobozeni od robot a dávek. Až tato lhůta uplyne, mají platit a robotovat jako Jevišovští. V Jevišovce, kde bylo 34 poddaných kromě fary a panského ovčáka, nebylo úlev od robot a platů. (15) Zde tedy nebylo nových osadníků. Jako mezník pro založení Jevišovky lze nejspíš brát datum nepřítě vzáhlé od r. 1538. Poněvadž nalézáme na blízském Valticku r. 1539 dvě chorvatské obce, lze vyslovit oprávněnou domněnku, že Jevišovka byla asi kolonizována Chorvaty zároveň s Poštornou a Charvátskou Novou Vsí. Tomu nasvědčuje i jiná věc. V roce 1551 se činí poprvé rozdílnost mezi Starým Frélichovem (pustým) a Frélichovem osedlým. Nová osada nebyla založena přímo na zboření, ačkoli byla stavěna tak blízko poustce, že její poloha nebyla zvlášť označována v dílčím urbáři z r. 1570, na rozdíl od poustek ostatních, ale kostel staré osady zůstal jako farní chrám nové vsi. (16) Hlavní proud přistěhovalců dospěl asi do Dobrého Pole a do Nového Přerova r. 1570 a na počátku r. 1571, kdy je zapsáno, že Dobropolské mají ještě 4 léta lhůtu. V roce 1571 slibují další poddaní, že se usadí v Novém Přerově a Kolenfurtu, a slovo skutečně dodrželi, neboť r. 1574 bylo již na Drnholecu celkem usazeno na 70 nových poddaných.

(18) Přiliv Chorvatů zcela neustal ani později. Vysazování Nového Přerova naražilo však na překážky. 2.10.1570 se obrátil Hartman na moravské stavy se stížností, že mu Seyfrid Preynar (Sigfrid Breuner), pán na Stožci, vpadl 25. září s několika jízdními a asi stovkou pěší „ke vsi pusté, slove Prerau, ... 7 domů blíž té vsi, které sem pro zlepšení toho statku vnově dopustil postaviti, svévolně mocí podkopati, z gruntů vybrati a pokaziti dal“. Ves Přerov patřila z poloviny jako léno k drnholeckému panství. Brzy došlo k narovnání asi v tom smyslu, že pozemky staré vsi Přerova byly rozděleny mezi obě panství, neboť zbořené domy byly koncem r. 1570 nebo 1571 znovu vystavěny. Odtud vzniklo zřejmě rozlišení mezi Novým a Starým Přerovem (dvorem na púď Dolních Rakous), o kterém před rokem 1570 neslyšíme. (19) O náboženských poměrech v jevišovské farnosti, ke které náležely všechny tři obce, existuje málo informací. Zdá se, že chorvatští přistěhovalci byli z části protestanty, neboť v soupisu příjmů drnholeckého panství z roku 1571 se v Jevišovce připomíná chorvatský kazatel (ein chrabatischer prediger). (20) Lze připustit, že Chorvaté, kteří k nám dorazili okolo roku 1570, byli snad usazeni na jednom nebo několika místech jiných, než došli do našich krajů. Z okolností, že se v roce 1571 připomínají ještě další poddaní na drnholecké panství, lze soudit, že chorvatští kolonisté nepřišli z daleka. V té době vládla v Dol. Rakousích tendence zmenšit počet chorvatských poddaných. Z Rakous se v sedmdesátých letech 16. stol. Chorvaté stěhovali, na Drnholecu se pak poddaní, kteří slíbili se zde usadit, skutečně usadili.

Jaroslav Stejskal
9. května 734
671 67 Hrušovany nad Jevišovkou
E-mail: stejskal.jaro@seznam.cz

Použité materiály:
Adolf Turek, Charvátská kolonizace na Moravě
Moravský zemský archiv Brno
(Footnotes)
1 Bretholz: Das Urbar der Lichtensteinischen, p. 117-136
2 Že Drnholec a Novosedly byly obydleny, svědčí smlouvy z r. 1523, LAV, oddělené listiny
3 LA, Akta Drnholec I/1., f. 55-56
4 LA, Akta Drnholec I/1., f. 57-58
5 LA, Akta Drnholec I/1., f. 80-82, 127-130
6 LA, Akta Drnholec I/1., f. 23-26
7 LA, Akta Drnholec I/1., f. 6-12, 31-32
8 LA, Akta Drnholec I/1., f. 14-17, 35-36, 39-42, 61-66
9 LA, Akta Drnholec I/1., f. 81-84
10 ZAM, ZDB, v originále f. 66, opis na f. 305
11 ZDB, XXVI, f. 81
12 LA, rkp. č. 61, na f. 82 jsou uvedeny obě vsi ještě jako poustky, avšak na f. 84 je zapsáno: „item tail ich auch zu diesem thail die zway dorfer, so neulich zu pawen aufgeben worden, als Prerau und Guettenfeldt“; na f. 89 poznamenáno „zwey neugestiften dörrfer Guttenfeldt und Prerau“
13 LA, odděl. listin, stará sign. T27
14 LA, Akta Drnholec I/1., f. 83-85
15 LA, Akta Drnholec I/1., f. 20, 22, 27-28, 40, 42, 44
16 LA, rkp. č. 61, f. 86
17 LA, Akta Drnholec I/1., f. 14-20, 22, 41-43
18 LA, Akta Drnholec I/1., f. 125-126
19 ZAM, Kopiař stavovské korespondence z let 1567-1601, f. 18-19
20 LA, Akta Drnholec I/1., f. 17; nejstarší zmínka o kolatuře v 16. stol. je v dílčím urbáři z r. 1570, LA, rkp. č. 61, f. 84

Knihovna *informuje*

Od září probíhají v knihovně každý měsíc vědomostní soutěže, kde mají možnost uplatnit své literární vědomosti jak děti, tak i dospělí. Celkem se do řešení úkolů zapojilo 136 čtenářů. Vyhlosování výherci jsou odměněni pěknými cenami. Vyhodnocujeme také čtenáře měsíce, kdy v září se stala s počtem 35 knih vítězkou paní Marie Hružová, v měsíci říjnu žákyně 8. ročníku Martina Šlachťová, která přečetla 22 knih a za listopad se stala vítězkou Veronika Liptáková, která si vypůjčila 24 knih. S literárně dramatickým kroužkem nacvičujeme pohádku s názvem Zkoušky čertíka Belínka.

Od měsíce ledna vás, čtenáře, čekají novinky jak v knihovně samé, tak i v promítání kina.

Od roku 2007 knihovna již bude půjčovat knihy přes výpůjční protokol automatizovaného knihovního systému LANius. Postupně bude probíhat výměna čtenářských průkazů. Poplatky pro rok 2007 se nemění, ale podmínky a knihovní řád se nepatrně změní.

Obnova knižního fondu bude i nadále probíhat a to dvěma způsoby:

- nákupem nových knih z rozpočtu obce
- minimálně 2x ročně poskytnutím výměnných souborů přibližně v počtu 150 svazků.

V naší knihovně je možné si objednat i knihy, které nemáme stále v depozitu, ale jiné knihovny ano. Stačí pouze přijít s přesným názvem a autorem knihy. Služba je zatím málo využívána.

Na našem počítači není pouze internet, ale také obsahuje textový a tabulkový editor, ve kterém si můžete, za pomoci paní knihovnice, napsat například úřední dopisy. Dále velmi rádi Vám v knihovně pomůžeme se základy počítačů a hledáním informací na internetu.

Kino začínáme promítat od ledna i v pátky. Proto pozorně sledujte programové složení kina, datum, den a hodinu promítání.

Na závěr přejeme všem návštěvníkům knihovny, pokojné a klidné Vánoce plné rodinné pohody a lásky. Do roku 2007 hodně zdraví, elánu a mnoho pěkných chvil nad knihou.

Mgr. Bronislava Šimčíková

Vítáme...

V prvních třech čtvrtletích roku 2006 jsme vítali ve svém středu tyto malé občánky:

- * Tomáš Kalianko
- * Daniela Vlková
- * Samuel Tomeček
- * Michal Foltán
- * František Zugárek
- * Lucie Petrů
- * Denis Kocman
- * Daniel Macík
- * Eliška Honková

Poslední sbohem...

V průběhu roku nás na věky opustili tyto spoluobčané:

- † Pavel Vitásek
- † Lubomír Huserek
- † Olga Frmmlichová
- † Aloisie Vutovová
- † Michal Srnka
- † Tomáš Zámečník
- † Antonie Paslerová
- † Alois Ondra
- † František Kubiš
- † Mmarcela Vermešová
- † Bbedřich Hons
- † Josef Danihelík
- † Anežka Malíková
- † Emílie Jelínková
- † Jan Macaj

ANKETA

Vážení spoluobčané!

Změny ve složení zastupitelstva a rady obce se promítly i v personálním složení Drnholeckého občasníku. Během let, co vychází pod pozměněným názvem, také jeho distribuce je proti dřívějším létům trochu jiná. Místo žáků školy, na které již nebylo někdy spolehnouti, jsou výtisky distribuovány především do prodejen potravin a do stánku s novinami. Ti, kteří vydání čísla „prošvihnou“ mají možnost si jej obstarat na jiných místech, např. v kostele, v místní i školní knihovně i jinde. Přestože oněch více než 500 výtisků představuje pro obec určité finanční zatížení, je dáván občanům obce zdarma. Někdy jsou některé články přetiskovány do regionálního tisku, slouží tímto i určité propagaci obce.

Protože se vyskytly k obsahu Občasníku výhrady, připravili jsme pro Vás několik otázek, na které bychom si přáli znát vaše názory, jenž by podle našeho soudu mohli přispět ke zkvalitnění úrovně nejen občasníku, ale také upozornit na problémy obce a dát tím podněty k řešení případných problémů. Staňte se těmi, kteří pomůžou změnit obraz Drnholeckého občasníku

..... zde oddělte

Anketa Drnholeckého občasníku – prosinec 2006

1. Název Občasník bych: a) nechal
b) vrátil se k názvu zpravodaj
c) dal bych jiný název. Který?.....
2. Čtete Občasník pravidelně? Splňoval své poslání – informovat občany?
3. Které z článků v uplynulých letech vás zaujaly? Které byly naopak omylem?
4. Co vám v Občasníku chybělo? Kterých informací byl nadbytek?
5. Objevily se hlasy, že seriál čtení z kronik by neměl být otiskován. Kromě pana Ondráčka, který mi poskytl fotografie i mluvené svědectví o tehdejší době, jsem odkázán jen na tyto prameny. Má být pokračováno v otiskování textů z kronik?
6. Jste ochotni zapůjčit k oskenování staré fotografie, případně přispět vzpomínkou?
7. O čem by měl tento časopis psát? Kde vidíte problémy obce?
8. Byl byste ochoten přispívat do tohoto časopisu?

Byli bychom rádi, kdybyste se k anketním otázkám vyjádřili a vyplněné lístky, případně popry s vašimi názory vhodili do schránky na obecním úřadě, případně poslali po dětech do školy Jiřímu Janečkovi do 10. ledna 2007.

-jj-

Příští číslo Drnholeckého občasníku vyjde koncem ledna 2007.

DRNHOLECKÝ OBČASNÍK

Vychází nepravidelně.

Místo vydávání: Drnholec

Registrační číslo: MK ČR E 11710

Vydavatel: Městys Drnholec, IČO 283 142, adresa redakce: 691 83 Drnholec, Kostelní 368

Šéfredaktor: Ing. Vlastimil Pospíchal

Redakční rada: Jiří Janeček, Jiří Staša, Daniela Wornell

Číslo 6/2006 vydáno dne 21. prosince 2006.

Cena zdarma.